

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

8 – 14 Mayıs 2025

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskine ilişkin yönetmelik değişikliği

Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmeliğe göre, konsolide ve konsolide olmayan bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski standart rasyosu yüzde 15'i aşamayacak.

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski standart rasyosu, ekonomik değer değişimi risk tutarının ana sermayeye bölünmesi suretiyle hesaplanacak. Konsolide ve konsolide olmayan bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski standart rasyosu yüzde 15'i aşamayacak.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından hazırlanan "Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Standart Yaklaşımla Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlandı.

Yönetmeliğin amacı ve kapsamı; bankacılık hesaplarında yer alan bilanço içi ve bilanço dışı pozisyonlardan kaynaklanan faiz oranı riskinin standart yaklaşımla ölçülmesine ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olarak belirlendi.

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski standart rasyosunun hesaplanmasında, bankacılık hesaplarında yer alan pozisyonlardan katılma hesabı kaynaklı olanlar Kurulca belirlenecek oranda dikkate alınacak.

Ekonomik değer değişimi hesaplamasında, faize duyarlı çekirdek sermayeden indirilen varlıklar, maddi duran varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar ve hisse senedi yatırımları dışında kalan bankacılık hesaplarında izlenen tüm aktif kalemler, çekirdek sermaye dışında kalan tüm pasif kalemler ve bilanço dışı kalemler pozisyonlarından kaynaklanan gelecekteki tüm nakit akışları dikkate alınacak.

Ekonomik değer değişimi hesaplamasında aşağıdaki aşamalar izlenecek:

a) Ekonomik değer değişimi, birinci fıkranın (a) bendi uyarınca hesaplanan toplam aktif veya birinci fıkranın (b) bendi uyarınca hesaplanan toplam pasif içerisindeki payı %5 veya üzerinde olan para birimleri ve faizle ilişkilendirilen emtialar bazında, 6 farklı faiz oranı şoku senaryosu için ayrı ayrı hesaplanır. Bu hesaplama her raporlama döneminde yapılır.

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

b) Birinci fıkradaki pozisyonlar 6 ncı madde uyarınca standartlaştırılmaya tam uyumlu, 7 nci madde uyarınca standartlaştırılmaya uyumlu olmayan ve 8 inci madde uyarınca standartlaştırılmaya az uyumlu olmak üzere üç sınıfa ayrılır.

c) Faize duyarlı bilanço içi ve bilanço dışı varlık ve yükümlülüklerin yeniden fiyatlanan tüm nakit akışları, para birimi veya faizle ilişkilendirilen emtia bazında standartlaştırılmaya uyumlu olduğu ölçüde ilgili vade dilimlerine yerleştirilir. Bu yerleştirme yapılırken faiz oranlarına ilişkin marjlar da nakit akışı hesaplamasına dâhil edilir.

ç) Gömülü olan ve olmayan otomatik faiz oranı opsiyonallitesi içeren araçların değerlerindeki değişiklikler 8 inci madde uyarınca hesaplanan eklenti tutar uygulanarak ekonomik değer değişimi hesaplamasında dikkate alınır.²

² Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: "Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Standart Yaklaşımla Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik", Resmi Gazete, Sayı: 32898, 12 Mayıs 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/05/20250512-1.pdf>